

פסיקה אחת, שתי פנים

כיצד שני מעשים הפוכים – שיפוט לחובה
ושיפוט לזכות – נובעים מאותה כוונה טהורה.

המניע נכנס לחקירה

אדם מוצא את עצמו בחדר חקירות. על השולחן מונחות שתי כתבות שפרסם.
האחת, 'סיקור חיובי' ומלא שבחים. השנייה, ביקורת נוקבת וקשה.
החוקר מבקש תשובה לשאלה אחת: מה הייתה טובת ההנאה שלך?

החשד הראשון: שוחד של מילים

< "פרסמת 'סקירה חיובית'... ברור שציפית לתמורה – איזו טובת הנאה קיבלת?!"

החשד המיידני הוא ברור: מאחורי מילים טובות מסתתר אינטרס אישי. השיפוט לזכות נתפס כפעולה הנגועה במניע זר.

התשובה: לא בחירה, אלא חובה

מדוע אתה חושד בכשרים? הייתי חייב בכך על פי ההלכה!

"אם רואה הוא אדם שדיבר דבר או עשה מעשה... ויש לשפוט דברו ומעשהו לצד הטוב ולצד הזכות, אם האיש ההוא ירא אלקים נתחייב לדון אותו לכף זכות, אפילו אם הדבר קרוב ונוטה אצל הדעת יותר לכף חובה."
(חפץ חיים, כלל ג', אות ז')

'טובת ההנאה' היחידה והחשובה היא קיום ההלכה.

התובע לא מוותר. ואז הוא מצא.

החוקר חושף כתבה שנייה, שפורסמה על ידי אותו אדם. הפעם, התוכן הפוך לחלוטין: ביקורת קשה על אדם הנחשב ל'צדיק וישר'. אונז חונו, המנב בכוסם היווחרת, עדם הרלסה כלי מפחרת. (חלו RUX אד')

"בהזדמנות זו, משום מה, ההלכה לא נחה לך... מה האינטרס כאן? קיבלת תשלום מהמתחרה?"

****Action****: סקירה חיובית
****Principle****: לדון לכף זכות

כיצד ייתכן?

****Action****: כתבה מכפישה
****Principle****: ???

אותה יד, שני קצוות. האם זו צביעות, או שיש כאן היגיון עמוק יותר?

המפתח נמצא במקום שלא חיפשו בו

**"נראה שהתובע הנכבד מיהר למצוא אשמה, ולא קרא
אפילו את תחילת הכתבה. רק את הכותרת."**

ההסבר למעשה השני אינו נסתר. הוא הופיע בגלוי, בתחילת הכתבה עצמה.

החובה השנייה: מפרסמין את החנפין

בתחילת הכתבה הוסבר המניע לכתיבתה, על פי הגמרא במסכת יומא.

> "מפרסמין את החנפין מפני חילול השם."
> (תלמוד בבלי, מסכת יומא פו ע"ב)

ההיגיון: מניעת חילול השם

> "מפרסמין את החנפין מפני חילול השם."

(תלמוד בבלי, מסכת יומא פו ע"ב)

רש"י: ופירש שהן רשעים ומראין עצמן כאה לפרססו מפני חילול השם, שבני אדם למידין ממעשיו, שסבורין עליו שהוא צדיק. ועוד, כשבא עליו פורענות, בני אדם אומרים: מה הועיל לו זכותו...

רש"י: ופירש שהן רשעים ומראין עצמידיקים. אם יש מכיר במעשיו, מצוה לפרסמו מפני חילול השם, שבני אדם למידין ממעשיו, רק ועוד, כשא עליו פורענות, בני אדם אומרים: מה הועיל לו זכותו...

החובה לפרסם את הרשע המתחזה לצדיק אינה נובעת משנאה,
אלא מדאגה לכבוד שמיים ולמניעת טעות בציבור.

אותה מטרה, שני נתיבים

וזו היתה המציאות, ולכן חייב הייתי לפרסם על פי ההלכה ואכן יש לי 'טובת הנאה' – קיום דבר ה'.

אין כאן סתירה. יש כאן יישום מדויק של שתי הלכות שונות, כל אחת במקומה הראוי, מתוך כוונה אחת ויחידה.

דקדוק מצווה עד הפרט האחרון

הכתבה המכפישה, שכללה דברי תורה בהסבר ההלכתי שלה,
פורסמה רק במהדורה הדיגיטלית.

כדי שדברי התורה...
לא יזרקו לאשפה או למיחזור ויגיעו לידי בזיון.

גם בפרטים הקטנים, המניע היחיד הוא כבוד התורה וקיום ההלכה.

**”אז אתה מודה! יש לך
הנאה מפירסום הכתבות
– שסך מבורא עולם!”**

התשובה הסופית

”אם כך אתה מעמיד אותי
על המשפט – זכיתי!”

הפשט: 'זכיתי במשפט' = ניצחתי בדיון.

העומק: 'זכיתי למשפט' = קיבלתי את
הזכווד למשפט (שמימי) שבו נחשפה
כוונתי האמיתית והטהורה.

שיפוט אמיתי אינו נמדד בתוצאה – חובה או זכות.

**הוא נמדד אך ורק בדבר אחד:
האם המניע הפנימי
והטהור הוא הרצון
לעשות את דבר ה'.**

**כשפועלים מתוך ההלכה, כל דרך, גם אם נראית
סותרת, מובילה לאותה אמת.**